

DRIE RELEVANTE UITSPRAKEN

In deze bijdrage komen drie recente uitspraken aan bod. Die zijn relevant voor de m.e.r.-procedure, de m.e.r.-(beoordelings)plicht en de inhoud van het MER.

Marjan Poortinga

MER Omlegging Zuid-Willemsvaart

Op 24 maart 2010 deed de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna 'de Afdeling') uitspraak over het Tracébesluit 'Omlegging Zuid-Willemsvaart Maas-Den Dungen 2009'. In 1996 werd al een Trajectnota/MER opgesteld voor dit project. In 2004 is deze geactualiseerd.

In beroep is aangevoerd dat door gewijzigde omstandigheden, zoals het nieuwe uitgangspunt van drielaagscontainervaart, niet kon worden volstaan met de actualisering van 2004. Er hadden een nieuwe startnotitie, nieuwe richtlijnen en een nieuwe trajectnota opgesteld moeten worden. De Afdeling gaat hier niet in mee. Zij stelt dat de startnotitie een eerste stap vormt in de te volgen m.e.r.-procedure. Aanvullingen op de beschikbare informatie in een dergelijke procedure zijn niet ongebruikelijk en zijn in beginsel toegestaan. De gewijzigde omstandigheden zijn meegenomen in de actualisering van de Trajectnota/MER. Over dit MER heeft de Commissie m.e.r. geoordeeld dat de essentiële informatie aanwezig is voor de besluitvorming. Bovendien heeft de Commissie m.e.r. niet aanbevolen een nieuw MER met nieuwe richtlijnen en een geheel nieuwe Trajectnota op te stellen. Deze overweging van de Afdeling is opmerkelijk, omdat de Commissie zich in haar adviezen nooit uitlaat over de te volgen m.e.r.-procedure. Dit is en blijft de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. De Commissie m.e.r. kijkt naar de inhoud van (de aanvulling op) het MER en of die informatie aan het uiteindelijke besluit ten grondslag kan liggen. Vervolgens is in beroep betoogd dat het opstellen van twee MMA's in strijd is met de Wm. Ook deze beroepsgrond faalt. De Commissie m.e.r. heeft gesteld dat zij zich kan vinden in de keuze om twee MMA's uit te werken, omdat de beschouwde alternatieven en bijbehorende milieueffecten qua aard sterk verschillen. Bovendien sluit art. 7.10 Wm volgens de Afdeling niet uit dat twee MMA's worden uitgewerkt, hoewel het misschien minder logisch is dit te doen.

Ten slotte faalt ook de inhoudelijke beroepsgrond

dat het MER ondeugdelijk is en dat op basis hiervan is gekozen voor een verkeerd alternatief. Zo hoefde bijvoorbeeld de aanleg van een ecologische verbindingzone niet onderzocht te worden bij de 'ombouwalternatieven', omdat de gemeente 's-Hertogenbosch heeft aangegeven alleen bereid te zijn de ecologische verbindingzone te realiseren als wordt gekozen voor het 'omleggingsalternatief'. Ook hoefde voor de ombouwalternatieven geen nader onderzoek gedaan te worden naar de geschiktheid van deze alternatieven voor drielaagscontainervaart, omdat voldoende aannemelijk was gemaakt dat dit niet gerealiseerd kon worden. Bovendien geeft de Afdeling aan dat de staatssecretaris een grote mate van beleidsvrijheid heeft bij de afweging van de voor- en nadelen van de verschillende onderzochte alternatieven.

M.e.r.-plicht windturbinepark

Een andere uitspraak van maart 2010 gaat over het wel of niet bestaan van een m.e.r.-plicht voor een windturbinepark. De Afdeling onthoudt hierin goedkeuring (oude WRO) aan het bestemmingsplan van de gemeente Oldebroek voor de plaatsing van vier windturbines langs de N50 nabij knooppunt Hattemerbroek, omdat ten onrechte geen m.e.r.-procedure is doorlopen. De vier turbines overschrijden op zichzelf de drempelwaarde uit het Besluit m.e.r. 1994 niet, maar uit de stukken blijkt dat de provincie Overijssel en Gelderland gezamenlijk streven naar een eindsituatie met twaalf turbines langs de N50/A28: vijf in Kampen, vier in Oldebroek, drie in Hattem. De gemeente Oldebroek dacht dat zij de overige acht turbines niet hoefde te betrekken bij de vraag of een m.e.r. doorlopen moest worden, omdat de gemeenteraden van Kampen en Hattem hadden besloten de bestemmingsplannen die de turbines mogelijk moesten maken, niet vast te stellen. Nu echter het gezamenlijke streven van de beide provincies bekend is en de vertegenwoordiger van de provincie Gelderland heeft aangegeven dat de provincie voornemens is een inpassingsplan op te stellen voor de drie turbines in Hattem, oordeelt de Afdeling dat de oprichting

van de twaalf turbines als één activiteit in de zin van het Besluit m.e.r. 1994 gezien moet worden en dat dus een MER had moeten worden gemaakt.

M.e.r.-beoordeling varkenshouderij

Tot slot wil ik terugkomen op de m.e.r.-beoordeling waar ik de vorige keren op ben ingegaan. Toen concludeerde ik dat de D-drempels na de uitspraak van het Europese Hof weliswaar niet meer heilig zijn voor de Nederlandse bestuursrechter, maar nog steeds wel leidend. Inmiddels lijken ze zelfs niet meer leidend. Op 17 maart 2010 heeft de Afdeling namelijk een Wm-vergunning vernietigd voor de uitbreiding van een varkenshouderij in Rucphen die, anders dan in de vorige rechtszaken, ver onder de drempelwaarde bleef.

In beroep zijn echter omstandigheden aangegeven uit bijlage III van de Europese M.e.r.-richtlijn die kunnen leiden tot een m.e.r.-beoordelingsplicht, te weten de cumulatie van stank en de ligging in de nabijheid van een natuurgebied. Nu het college van B&W bijlage III niet bij haar besluitvorming heeft betrokken, heeft het in strijd met het motiveringsbeginsel gehandeld. Dit betekent dat het dus ook onder de D-drempel oppassen geblazen is.

Behandelde uitspraken:

- *ABRvS 17 maart 2010, 200806507/11/R1, Buitengebied Windturbinepark*
- *ABRvS 17 maart 2010, 200904456/11/M2, Varkenshouderij Rucphen*
- *ABRvS 24 maart 2010, 200806140/11/R1, Omlegging Zuid-Willemsvaart*

Mr. drs. Marjan Poortinga, werkzaam bij de Commissie voor de m.e.r., schreef deze bijdrage op persoonlijke titel. Zie voor samenvattingen van en annotaties bij relevante m.e.r.-uitspraken ook www.commissiemer.nl.